1856. | N°. 17.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG | 26 FEBRUARIJ.

DE **COMMISSARIS DES KONINGS** in de provincie *Friesland*, brengt ter kennis van de belanghebbenden, dat het Kantoor van den Rijks-Telegraaf te *Harlingen* den 1 Maart aanstaande geopend zal worden.

Leeuwarden, den 23 Februarij 1856. VAN PANHUIJS.

De middelprijzen van de *in- en uitlandsche Tarwe* en *Rogge*, waarnaar de zetting van den prijs van het *Tarwe-*, *Rogge-* en *Zwitserschbrood* wordt geregeld, zijn op de markt van Vrijdag den 22 Februarij 1856 te *Leeuwarden*, geweest als volgt:

Van de *Tarwe* per mudde . . . . *f* 16.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Roggebrood* . . . . . „ 300.00.
Van de *Rogge* per last, voor het *Zwitserschbrood* . . . „ 300.00.

Leeuwarden, *De Commissaris des Konings in de provincie Friesland*,
den 23 Februarij 1856. VAN PANHUIJS.

PUBLICATIE.

DE **GEDEPUTEERDE STATEN** der provincie *Friesland* brengen, ten vervolge op hunne Publicatie van den 18 dezer, ter kennis der ingezetenen, dat, wederom, van den 16 tot en met den 22 dezer:

1. 38 runderen in de Provincie aan de besmettelijke longziekte zijn gestorven, als in de gemeenten: Baarderadeel 3, Doniawerstal 5, Haskerland 1, Hennaarderadeel 7, Idaarderadeel 1, Kollumerland en Nieuwkruisland 2, Leeuwarderadeel 6, Rauwerderhem 4, Tietjerksteradeel 1, Utingeradeel 4 en Wijmbritseradeel 4, en 108 door die ziekte aangetaste runderen, voor rekening der eigenaars, zijn afgemaakt, als in de gemeenten: Baarderadeel 11, het Bildt 1, Doniawerstal 14, Haskerland 2, Hennaarderadeel 12, Idaarderadeel 6, Leeuwarden 1, Leeuwarderadeel 7, Menaldumadeel 1, Rauwerderhem 8, Schoterland 2, Utingeradeel 1, Wonseradeel 11, Wijmbritseradeel 23 en IJlst 8, bedragende daardoor het totaal der gevallen sedert den 1 Januarij dezes jaars 1086;
2. de besmettelijke longziekte zich heeft geopenbaard onder de runderen van de veehouders: Nanne Bouwes Kalma, te Jellum; Murk Jochums Stapert, te Winsum; de Weduwe Rochus Jans van der Weij, te Sint Jacobi-Parochie; Jan Sjoerds Tuinhof, te Sint Anna-Parochie; Rienk Reinders Sijbrandij en IJmte Jans Heeg, beide te Oosterend; Johannes Hommes Kalma, te Lutkewierum; Johannes Doedes Span, te Britsum; Floris Ruurds Reitsma, Heerke Pieters Renema en Beinte Hanzes van der Zwaep, allen te Wirdum; Johannes Doedes Binnema, te Stiens; Gerrit Durks Terpstra, te Jelsum; Enneus Pieters Rijpma, te Nijkerk; Doede Jacobs van Eizinga, te Anjum; Rients Koopmans, te Sneek; Migchiel Douwes Osinga, te Heeg; Theunis Theunis Bootsma, te Tirns en Sjoerd Tjallings de Boer, te Goënga, en gezond zijn verklaard de runderen van de veehouders: Jacob Sijbrens Nijdam en Jetse Hijlkes Hijlkema, beide te Loënga; Jetse Sjieukes Lolkema en Age Sijtzes Fluitman, beide te Indijk; Marten Johannes Grondsma, te Oppenhuizen; Jentje IJmtes Bootsma, te Offingawier; Sijtze Hilbrands Boschma, te IJsbrechtum; Pieter Hommes van der Zijl, te Goënga; Jan Durks de Jong, te Oudega (Smallingerland); Jan Temmes Sikkema, te Burum en Teunis Harmens Bouma, te Wijckel.

De Gedeputeerde Staten voornoemd,
Leeuwarden, VAN PANHUIJS, *Voorzitter*.
den 25 Februarij 1856. A. VAN DER LAAN, *Griffier*.

WEENEN, 20 Februarij.

De Russische staatsraad, de heer von Sterne is eergisteren uit Petersburg alhier aangekomen en heeft aan Prins Gortschakoff voor den vrede gunstige dépêches van zijne Regering overgebragt.

De *Oest. Zeit.* wil weten, dat de aanstaande vredesconferentien te Parijs, ten einde discussie en tijdverlies te vermijden, door middel van nota's zullen gevoerd worden. Dadelijk in de eerste zitting zal men den Russischen gevolmagtigden schriftelijk de punten voorleggen betreffende den te sluiten vrede. Eene discussie over den inhoud en de strekking dier punten zoude niet toegelaten worden. Alleen zulke wijzigingen, welke de hoofdbeginselen niet treffen, zooals b. v. veranderingen van redactie, bijvoegselen, enz., zouden onderwerpen van discussie worden.

— De bisschoppen der verschillende deelen van het Oostenrijksche Keizerrijk zullen zich den tweeden Zondag na Paschen alhier tot eene Synode vereenigen, ten einde dan de maatregelen te beramen, die geschikt te achten zijn om de eenvormige uitvoering van het concordaat met Rome, in alle hunne diocesen te verzekeren. Thans zijn die prelaten het onderling alles behalve eens. Eenigen hunner, en bij name de Hongaarsche bisschoppen, geven het voorbeeld van bezadigdheid en gematigdheid in de uitlegging der reeds zeer uitgestrekte regten, die het concordaat hun schenkt; maar andere, en daaronder de Italiaansche bisschoppen op den voorgrond, verheffen hunne eischen tot in het oneindige en bereiden der Regering, die hun den voet dwars wil zetten, ernstige verwikkelingen voor. Zoo men zegt heeft onze Regering zich tot den Pauselijken Stoel gewend, met het zeer ernstig verzoek, dat van dien kant de noodige maatregelen zullen worden genomen om al de bisschoppen in de Oostenrijksche Staten te doen gevoelen, dat zij zich behooren te onthouden van eenzijdige en willekeurige verordeningen, waardoor het gezag der Rijks-Regering tegen over de bevolking in de waagschaal zoude kunnen worden gesteld, en in elk geval met het openbaar maken van kerkelijke verordeningen te wachten, tot dat de beraadslagingen over de invoering van het concordaat zullen zijn afgeloopen. — Het zal te bezien staan, of deze pogingen doel zullen treffen; zoo veel is zeker, dat de bisschoppen in de organen van de partij der Jezuïten krachtige verdedigers vinden.

— Omtrent onze staatsschuld geeft men de volgende mededeelingen: In 1846 bedroeg het totaal der schuld 1,037 millioen. Sedert 1848 is de staatsschuld achtereenvolgelijk verhoogd, in 1849 met 106 millioen, in 1850 met 43, in 1852 met 122 en in 1854 met 85 millioen, behalve nog de nationale leening van 506 millioen en de kapitalisering der coupons van 1849—1851 ad 82 millioen. Hierbij moet men nog voegen de 411 mill., bij de Bank geleend. De geheele schuld van Oostenrijk bedraagt dus thans 2,417 mill. en is dus in 10 jaar verdubbeld, terwijl buitendien de domeinen, ijzeren spoorwegen en mijnwerken door den Staat aan eene Fransche maatschappij verkocht zijn. Hieruit blijkt het op welken gevaarvollen weg men is, met dien verkoop van staatseigendommen, die ophooping van schuld en dat altijddurend jaarlijksch te kort.

— Dépêches van onzen gezant te Konstantinopel, den heer von Prokesch-Osten ontvangen, behelzen een uitvoerig berigt over de beraadslagingen der conferentie, in welke de aanneming der 21 punten, voor de hervorming der Turksche staatswetten, ten aanzien van de Christelijke onderdanen der Porte, door de Regering van den Sultan, is besproken. Al deze punten, waaronder verscheidene, welke den voorstanders van de oude-Turksche partij hoogelijk mishagen, zijn werkelijk, namens den Sultan, aangenomen.

De bovengenoemde 21 punten, welke men wel de nieuwe grondregten van Turkije noemen kan, daar zij den toestand der Turken nog meer veranderen dan dien der Christenen, worden in de *Triëster Zeitung* op de volgende wijze medegedeeld: 1. Handhaving der bepalingen van den Hatti-Scheref van Gulhane en de Tansimaatwet. 2. Verzekering der aan de Grieksche en Armenische Kerk *ab antiquo* toekomende geestelijke privilegiën. 3. Vrijmaking der patriarcharen en synoden van alle wereldlijke en regterlijke magt. Benoeming der partriarchen voor geheel hun leven, vaste bezoldiging der hoogere en lagere geestelijkheid. Oprigting eener bijzondere administrative magt voor de Grieksche Armenische Rajahs. 4. Gelijkstelling der verschillende eerediensten en nationaliteiten in het Rijk; vergunning om Christelijke kerken te bouwen. 5. Afstand van de vervolging en bestraffing van zulken met den dood, die van hun geloof veranderen: ('t is nog onzeker, of dit punt wel is aangenomen). 6. Toelating der Christenen tot alle staatsambten. 7. Oprigting van algemeene scholen ter opleiding voor de staatsdienst voor Mahomedanen en Christenen. 8. Invoering eener bijzondere wereldlijke jurisdictie voor de Christelijke rajahs. Zamenstelling dezer regbanken uit Mahomedanen en Christenen, zoodra het gemengde belangen geldt. 9. Codificatie der bestaande burgerlijke en criminele wet en derzelver herziening naar behoefte. 10. Openbaarmaking van dit wetboek in alle talen van het Rijk. 11. Hervorming van het gevangeniswezen. 12. Hervorming der politie. 13. Recrutering onder de rajahs en toelating der Christenen tot alle militaire rangen. 14. Hervorming der administrative overheden in de provincien, vertegenwoordiging der Christenen in de Medschlis. 15. Vergunning voor Franken grondbezit te verkrijgen, doch onder bepaling, dat het liggende eigendom niet onder de exceptionele jurisdictie trede, welke de tractaten aan de Europeanen verzekeren. 16. Invoering der directe belasting, afschaffing van het systeem, om de afzonderlijke belasting-categoriën *en bloc* aan staats beambten te verpachten. 17. Verbetering der communicatie-wegen te water en te land. 18. Invoering en betere regeling van de begrooting voor de staatshuishouding.19. Vertegenwoordiging der Christenen in den hoogsten staatsraad te Konstantinopel door twee organen van iedere natie der rajahs. 20. Oprigting van crediet-instituten voor den handel. 21. Hervorming van het muntwezen.

LONDEN, 22 Februarij.

In de avond zitting van het Lagerhuis van heden heeft de Kanselier der schatkist den staat der geldmiddelen over het loopend dienstjaar medegedeeld. De openbare inkomsten zijn 3 en een half millioen £ beneden de in April 1855 gemaakte raming gebleven, terwijl de uitgaven de raming met 1,900,000 £ te boven zijn gegaan. De oorlogskosten hebben tot heden toe 74 en een half millioen £ bedragen, maar de hulpbronnen des Rijks zijn niet verminderd. — Het Huis heeft zijne goedkeuring aan de door het Gouvernement gesloten leening gehecht.

— Het huis Rothschild heeft heden morgen met den kanselier der schatkist de nieuwe leening gesloten tegen 90 pCt. Bij het openen der beurs werd het nieuwe fonds à 91¼ gedaan en Consols 91¾.

— Een eskader van 6 schepen heeft bevel ontvangen Spithead te verlaten en zich, onder de bevelen van kapitein Watson, naar de Oostzee te begeven. Het moet vooreerst te Kiel blijven en aldaar nieuwe orders afwachten. Het al of niet hervatten der blokkade zal van den gang der onderhandelingen afhangen.

Men verzekert dat, ook wanneer de vrede gesloten wordt, het Engelsch-Zwitsersch legioen niet zal ontbonden worden, dewijl de Regering veel belang in die troepen stelt en trachten zal de vergunning tot het in dienst houden daarvan bij het Parlement te verwerven. De aanwervingen voor dat legioen zijn dan ook geenszins gestaakt en nog in de eerste helft dezer maand zijn 350 man uit verschillende kantons, naar Douvres vertrokken.

De *Times* deelt een brief van zijnen correspondent te Parijs mede, in welken verzekerd wordt dat Rusland in den eisch der geallieerden wegens de slechting van Nicolajeff als maritieme haven bewilligt, waardoor de voornaamste hinderpaal tegen den vrede uit den weg geruimd zou zijn.

— In het graafschap Westmoreland, bevielen onlangs op denzelfden dag, op hetzelfde uur en in dezelfde woning moeder en dochter, ieder van een welgeschapen zoon; de vroedvrouw, en ieder begrijpt dat het goede mensch het zeer volhandig had! legde beide kleine wereld-burgers zonder erg in dezelfde wieg, en keek zeer vreemd op: toen elk der moeders om *haar* zoontje vroeg. 't Was een consciencieus mensch, die vroedvrouw, en zij zei: „ik heb hier wel twee jongens, maar wie de moeder van dezen of dien is, weet ik niet." Men zoekt nu een Salomo, om hierin van goeden raad te dienen. Vindt men dien niet, dan zit welligt de kleinzoon op den schoot der moeder en laaft zich de broeder aan de borst der zuster.

— Twee Engelsche touristen zijn onlangs van een zonderlingen pelgrimstogt teruggekeerd. Zij bezochten het H. Land, Jeruzalem, den Jordaan, enz. en keerden door de woestijn naar Egypte terug, op welke reis zij buitengemeen veel van gebrek aan water en overmatige hitte te lijden hadden. Zij begaven zich met het boek Exodus in de hand langs den weg, dien Mozes en de Israëliten gevolgd hadden, naar den berg Sinaï en dronken op dezelfde plaats, waar Mozes de tien geboden ontvangen had, hunne koffij, bezochten de grot, waar Elisa zich naar Horeb begaf, en gingen op den steen zitten, waarop Mozes gezeten had, toen hij gedurende de strijd der Israëliten met Amalech, de handen ophief. Ook vonden zij in verscheidene holen zeer belangrijke oudheden, die nog door geen reiziger beschreven waren.

PARIJS, 23 Februarij.

Het voornaamste onderwerp der gesprekken is thans, nu de Russische gezant, graaf Orloff, Donderdag en de Turksche gezant, Ali Pacha, gisteren en alzoo alle de gevolmagtigden alhier zijn aangekomen, de Maandag te openen conferentien. De zaal van het hôtel van het Ministerie van Buitenlandsche Zaken alhier, waarin de conferentien zullen worden gehouden, is gelegen in het midden van de rez-de-chaussée uitkomende op de kade. Eene ronde tafel, met een groen kleed bedekt en door veertien vergulde leuningstoelen omringd, is midden in het salon geplaatst, welk salon is versierd met de levensgroote portretten van den Keizer en de Keizerin, en met eene prachtige buste van Napoleon I in wit marmer, staande op eene vergulde console. Twee secretarissen, met het houden van het protocol belast, zullen de conferentien bijwonen. Maandag zal graaf Walewski een diner geven aan de gevolmagtigden, de Ministers, de presidenten van den Senaat en het Wetgevend Ligchaam en de groot-officieren der Kroon. Des avonds zal er een concert plaats hebben.

De baron von Brunow heeft Dingsdag morgen eene tweede audiëntie bij den Keizer gehad, die meer dan een uur duurde. Onmiddelijk nadat hij de Tuileriën had verlaten, heeft de Russische zaakgelastigde een koerier met dringende dépêches naar St. Petersburg gezonden, welke den Keizer den 25sten, den dag der opening van de conferentien in handen moet hebben. Het gerucht is dan ook verspreid, dat alleen daarom de conferentien tot den 25sten uitgesteld zijn, dewijl men vooraf het antwoord des Keizers op bovengemelde dépêches van den heer von Brunow hebben moet, hetgeen door middel van den telegraaf met *ja* of *neen*, den 25sten, uiterlijk den 26sten geschieden kan. Sommige speculanten aan onze beurs, hiervan onderrigt, meenden het in een minder vredelievenden zin te moeten uitleggen en haastten zich om te verkoopen. Naar men echter uit eene goed onderrigte bron verneemt, bestaat er hoegenaamd geen reden om de hoop op vrede te laten varen.

In eenige kringen heeft het een onaangenamen indruk te weeg gebragt, dat de *Moniteur* Woensdag een artikel van het bij voortduring een oorlogzuchtigen toon voerende dagblad de *Siècle*, dat in antwoord op een artikel van het *Journal des Débats* diende, heeft overgenomen, en waardoor zelfs eene daling ter beurze is te weeg gebragt. In dit artikel toch wordt beweerd, dat de Turken, op grond van den tekst van het derde artikel, waarbij de sluiting van de Zwarte Zee voor alle oorlogschepen wordt vastgesteld, regt hebben te eischen, dat de arsenalen van Nicolajeff en de landswerven aldaar naar elders verlegd worden, geheel in strijd met het *Journal des Débats*, hetgeen een tegenovergesteld gevoelen aankleeft, op grond dat bovenbedoelde plaats niet aan de Zwarte Zee, maar eenige uren ver landwaarts in, aan de Bug ligt. Wel is waar beweerde de *Constitutionnel* Donderdag, dat de *Moniteur* door de overname van gezegd artikel, zich vergist had en dat de Regering een geheel ander artikel van de *Siècle* bedoeld zoude hebben; maar Donderdag gaf de *Moniteur* te kennen, dat de *Constitutionnel* zich vergiste, toen dit blad de opname van een artikel der *Siècle* aan eene dwaling toeschreef. „De *Moniteur* — dus leest men in het officiële blad — is alleen en uitsluitend het orgaan der Regering. Indien er door dit blad eene vergissing begaan werd, zou geen ander blad met de herstelling van dien misslag belast worden." Als men nagaat dat de *Constitutionnel* onder de half-officiële bladen gerekend wordt en waarschijnlijk niet zonder eenigen grond van eene vergissing gesproken heeft, dan ligt in deze zaak veel duisters, wat welligt later opgehelderd zal worden.

— Mevrouw de gravin de Cennmet Lafbrie, van Belgische afkomst, wonende in de Champs-Elysées alhier, is Woensdag morgen aldaar door een harer bedienden vermoord, die deze gruweldaad verrigtte, in drift ontstoken over een verwijt dat hem door zijne meesteres werd gedaan. De moordenaar, terstond gegrepen, heeft ten volle bekend.

— Twee personen bevonden zich onlangs in een koffijhuis, te Cambria, en na ieder een kop koffij gebruikt te hebben, vielen zij dood op den grond neder. De herbergierster waarschuwde terstond het openbaar gezag, en daar men vergiftiging scheen te vermoeden, dronk zij zelve een kop koffij om te bewijzen, dat hare koffij niet vergiftigd was, met het ongelukkig gevolg evenwel, dat zij een oogenblik later even als hare klanten zielloos nederstortte. Toen men daarop de koffijkan onderzocht, vond men op den bodem een bosje lucifers, waarvan de phosphorus door de koffij ontbonden, den dood der drie personen veroorzaakt had.

BERLIJN, 22 Februarij.

Men zegt, dat de President van den Ministerraad in de vergadering der Commissie voor het crediet, verklaard heeft, dat er alle uitzigt op het behoud des vredes bestaat, met de bijvoeging echter, dat de voortduring der krijgstoerustingen der oorlogvoerende Mogendheden en de troonrede der Koningin van Engeland, aan Pruisen de verpligting opleggen, zijne aandacht op de kusten der Oostzee te vestigen en de armée op den voet van oorlog te houden. — Men denkt alhier nog altijd, dat Pruisen, na de onderteekening der vredes-preliminairen deel aan de conferentien zal nemen. Van eene doorgaans goed onderrigtte zijde wordt beweerd, dat Oostenrijk hiertoe alle pogingen in het werk stelt.

— Uit St. Petersburg wordt gemeld: De Perzen trekken naar Herat op, om het voor Dost Mahomed te beschermen; in Aderbeidschan (provincie in het noordwesten van Perzie) worden troepen geconcentreerd tot verdediging tegen de Engelschen.

— De Nederlandsche dwerg Jan Hannema is dezer dagen alhier in een dertigtal voorstellingen ten tooneele verschenen en met veel belangstelling toegejuicht geworden, terwijl de Koninklijke familie zich met hem in hare loge langen tijd minzaam onderhouden heeft.

's GRAVENHAGE, 22 Februarij.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van gisteren, is ingekomen een ontwerp van wet, houdende wijziging der wet van 6 Maart 1852 tot regeling der jagt en visscherij. Verscheidene verzoekschriften, o. a. bedenkingen inhoudende tegen de ontwerpen van wet op het lager onderwijs; tot wijziging van eenige bepalingen der kieswet; op de regterlijke organisatie, enz., zijn verzonden naar de Commissie voor de verzoekschriften.

Tot rapporteurs voor het ontwerp van wet nopens het lager onderwijs zijn door de Afdeelingen benoemd de heeren Thorbecke, ten Cate, Bosscha, v. d. Poel en Heemskerk; en tot leden der Commissie, ingevolge het voorstel van den heer van Hoëvell, betreffende het misbruik van sterken drank, de heeren Wintgens, v. Bosse, v. Lennep, Mackay en v. Zuylen.

De Commissie voor de verzoekschriften heeft haar verslag uitgebragt omtrent eenige adressen, o. a. betreffende het ontwerp van wet tot verandering van eenige bepalingen der kieswet.

— De afdeelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben heden het onderzoek over het wets-ontwerp nopens het lager onderwijs voortgezet en ten einde gebragt.

— Men verneemt dat het wets-ontwerp op de nationale militie sedert verscheidene dagen door den Raad van State aan de Regering is teruggezonden; men mag dus spoedig de aanbieding van dat zoo belangrijk wets-ontwerp aan de Staten Generaal verwachten. Het heeft, zoo als aan de *Amsterd. Court.* gemeld wordt, bij den Raad van State onverdeelden bijval gevonden, en tot slechts eenige geringe aanmerkingen van ondergeschikt belang aanleiding gegeven.

HARLINGEN, 23 Februarij.

Ll. Woensdag morgen is van hier vertrokken de Groenlandsvaarder *Dirkje Adama*, kommandeur Mehlen, bijna geheel bemand met inlanders, terwijl men voorheen meestal Denen en Duitschers daartoe bezigde. Het is te wenschen dat deze eenige Nederlandsche Groenlandsvaarder eene betere vangst moge hebben dan ten vorigen jare, opdat deze tak van ons volksbestaan niet vervalle.

— Gelijk in andere steden van ons Vaderland, zal ook alhier een adres aan de Tweede Kamer der Staten Generaal, in de zaak van het wets-ontwerp op het lager onderwijs, worden aangeboden. Dat adres is van den volgendenden inhoud:

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal,

Geven eerbiedig te kennen de ondergeteekenden, dat zij zich gedrongen gevoelen hunne bezorgdheid, dien de lezing van het ontwerp van wet op het lager onderwijs bij hen verwekt heeft, aan uwe vergadering kenbaar te maken.

Het is toch hunne innige overtuiging, dat de dierbaarste belangen der vaderlandsche jeugd daarbij in de waagschaal gesteld worden. Immers wordt de verzekering in art. 21, dat het onderwijs dienstbaar gemaakt wordt aan de bevordering van zedelijkheid en godsdienst, krachteloos gemaakt en verlamd door de bijgevoegde waarschuwing aan de onderwijzers zich te onthouden van iets te onderwijzen, te doen of toe te laten, kwetsend voor de godsdienstige begrippen der gezindheid of gezindheden, waartoe de schoolgaande kinderen behooren. — Met dit artikel in de hand kan alles van de school geweerd worden, wat den Protestanten dierbaar is. Als dit ontwerp tot wet verheven wordt, dan wordt het beroep op den Bijbel onmogelijk, want het is voor de Roomsch-Catholieken kwetsend; dan wordt Jezus Christus niet meer als de *eenige* Middelaar geroemd, want aan zijn *eenig* Middelaarschap wordt door de Roomsche Christenen naar de overtuiging van alle Protestanten te kort gedaan, en voor den Israëliet is de Christus een ergernis. De onverminkte mededeeling van de vaderlandsche geschiedenis, dat krachtig middel tot bevordering van ware nationaliteit, wordt onmogelijk, want zij is kwetsend voor de Roomsch-Catholieken. — Ten overvloede zij opgemerkt, dat wij geene *gezindheids-scholen* verlangen, maar scholen voor *de bestaande gezindheden*, ook voor de onze, bruikbaar. Wij verlangen geen *onderwijs in de godsdienst*, maar *Godsdienst*, d. i. *Christendom in het onderwijs des volks.* — Wij oordeelen, dat het eene verderfelijke dwaling is, dat wij volgens de grondwet, zouden ophouden eene *Christelijke natie* te zijn. Wel stelt de grondwet alle erkenne gezindheden in burgerlijk opzigt gelijk, — en hetzij verre van ons daartegen iets in te brengen, — maar die grondwet kan redelijker wijze niet hebben bedoeld, om onze natie van haar sints eeuwen bestaand *Christelijk karakter* te berooven. — De grondwet beveelt het geven van *voldoend onderwijs;* maar een onderwijs zonder opvoeding is onbestaanbaar; en goed onderwijs, ware opvoeding is zonder onverminkte volkshistorie en christendom *geheel onvoldoende.* — Op grond van dit een en ander wenden wij ons tot onze volks-vertegenwoordigers in den naam van vele geloofsgenooten in ons Vaderland, met het ernstig en dringend verzoek: — dat zij geene wet voor onze scholen bekrachtigen, waarin onder algemeene bewoordingen datgene, hetwelk aan elke gezindheid meest dierbaar is, wordt geweerd; — dat zij zorgen, dat bij de opleiding onzer Nederlandsche Protestantsche jeugd beroep op den Bijbel, trouw verhaal der volkshistorie en betamelijke vermelding des Zaligmakers niet belemmerd of onmogelijk gemaakt worde, en, dat derhalve het bedoelde ontwerp van wet niet worde aangenomen, en daardoor de getuigenis ook door uwe Vergadering worde afgelegd, dat de Nederlandsche Natie hoogere en betere behoeften heeft dan die, welke door zulk eene wet zouden kunnen voldaan worden."

LEEUWARDEN, 25 Februarij.

Wij herinneren het publiek, dat door de hervatting der beide stoombootdiensten van Harlingen op Amsterdam weder de gelegenheid bestaat, de brieven voor Holland, Utrecht, Gelderland enz., (Maandag alléén uitgezonderd tot dat ook de Lemster boot in de vaart is) 's avonds te kunnen verzenden. Zeer ten gerijve en in het belang vooral van den handelstand zou het nogtans zijn, dat het tijdstip, waarop die brieven moeten zijn bezorgd, eenigzins later werde gesteld en de laatste ligting der bussen b. v. ten 11 ure, in stede van 10 uur, plaats vond. Tusschen de ontvangst der telegrafische berigten alhier en het uur, vóór die ligting bestemd, verloopt toch niet zelden te weinig tijd, dan dat de handelaren nog gelegenheid kunnen vinden, de commissien, die zij, ten gevolge dier telegrafische berigten, hebben opgedaan en den volgenden dag ter beurze van Amsterdam moeten doen uitvoeren, aan hunne correspondenten aldaar vóór 10 uur 's avends op te geven; zoodat zij 's anderen daags van het tienmaal meer kostbare middel van den telegraaf moeten gebruik maken. Slechts één uur meer tijd zou evenwel het bezwaar kunnen wegnemen. Het postkantoor behoefde er overigens niet langer om te worden opengehouden, daar men den maatregel niet voor het frankeren en aanteekenen van brieven noodig zou hebben uit te strekken.

— Blijkens advertentie, zal het vroeger reeds door ons aangekondigde concert van de dames Froschardt, zangeressen en pianisten, benevens van de heeren Vrugt, en Froschardt, fluitist, aanstaanden Woensdag avond in de zaal van den heer v. d. Wielen worden gegeven. De bekende talenten der concertgevers en de verscheidenheid van kunstgenot, dat zij aanbieden, zullen, ook zonder dat wij in meer bijzonderheden ter aanbeveling treden, voor onze toonliefhebbers wel eene voldoende aansporing zijn, het viertal virtuozen dezelfde blijken van belangstelling te schenken, als de heer Vrugt zelf, in vroegeren en lateren tijd, zoo bij herhaling hier ter stede heeft mogen ondervinden.

— Bij beschikking van den 22 dezer, is aan de postwagen-ondernemers van Gend en Loos, te Rotterdam, voorloopig vergund, eene diligencedienst uit te oefenen tusschen de Lemmer, Sneek, Leeuwarden en Groningen, in verband met de stoombootdienst der Friesche stoomboot-reederij te Harlingen, en zulks aanvangende terstond bij de hervatting van deze stoombootdienst.

— De Minister van Binnenlandsche Zaken heeft voorloopig, met ingang van den 1 Maart e. k. en tot weder opzeggens, tot telegraphisten der derde klasse benoemd, den heer J. Ouwenbroek en 14 anderen, thans leerling-telegraphisten.

— De Minister van Oorlog heeft goedgevonden de op 15 dezer gedane aanbesteding der leverantie van remontpaarden te improberen, en tengevolge daarvan, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Oorlog, op Dingsdag den 8 April aanstaande, op nieuw de leverantie van het in 1856 benoodigd getal paarden te doen aanbesteden.

— De Inspecteur van de geneeskundige dienst der Landmagt heeft ter kennis van de belanghebbenden gebragt, dat aan 's Rijks veeartsenijschool te Utrecht zullen kunnen worden geplaatst twee kweekelingen, om voor rekening van het Departement van Oorlog te worden opgeleid tot paardenartsen bij het leger hier te lande. Vóór 1 Mei moeten door belangstellenden hunne verzoekschriften *franco* aan den Inspecteur voornoemd worden toegezonden.

— Blijkens de van regeringswege opgemaakte staten, bedroeg de bevolking des Rijks op 31 December 1854 als volgt: Wettelijke bevolking: 3.195,210 (1,570,241 van het mann. en 1,624,969 van het vrouwelijk geslacht). Feitelijke bevolking: 3,238,753 (1,599,382 van het mann. en 1,639,371 van het vrouw. geslacht). Het getal geboorten beliep in 1854: 109,563 (46,351 jongens en 53,212 meisjes). Dat der overledenen: 81,794, te weten 41,446 van het mann. en 40,348 van het vrouwelijk geslacht.

— Blijkens een door het Departement van Finantien medegedeelden staat, bestond de Nederlandsche koopvaardijvloot op den 31 December 1855 uit 2230 schepen, metende 275,927 lasten, te weten: 3 klipperschepen, 154 fregatten, 395 barken, 95 brikken, 248 schoeners, 2 brigatijnen, 179 galjoten en galjassen, 733 koffen, 246 tjalken, 27 smakken, 1 gaffelschip, 8 kotterschepen, 1 paveljoenschip, 3 pramen, 1 schokker, 40 hoekers, 13 bunschepen, 55 bommen en pinken, 6 vischsnikken, 20 stoombooten. Den 31 December 1854 was het bedrag 2156 schepen, metende 259,508 lasten.

Volgens de in 1855 ingekomen berigten, zijn verongelukt, gesloopt enz. 108 schepen, metende 10,211 l., te weten: 7 fregatten, 9 barken, 2 brikken, 7 schoeners, 1 brigatijn, 6 galjoten, 44 koffen, 21 tjalken, 4 smakken, 2 hoekers, 1 bun, 1 bom, 1 snik en 2 stoombooten.

— Als eene groote bijzonderheid verdient vermeld te worden, dat, op den kouden grond geteeld, den 16 dezer maand, door de wed. A. B. de Vries, boerin te Oudehorne, reeds nieuwe aardappelen zijn gerooid, waarvan de knol in het begin van September des vorigen jaars is geplant.

Het volgende berigt is ons ter plaatsing toegezonden:

Arum, 20 Februarij. De jaarlijksche algemeene vergadering der afdeeling Arum, van de Nederlandsche Vereeniging tot afschaffing van den sterken drank, werd gisteren alhier gehouden. — De heer Peereboom, van Bolsward, hield eene hoogst belangrijke rede, sprekende naar aanleiding der spreuk: *„Die op zijn eigen hart vertrouwt is een zot mensch"; over het geweld der hartstogten, den gevaarlijken invloed van den sterken drank op dezelven en het aanprijzenswaardige onzer Vereeniging.* — Vervolgens werd een zevental bijdragen geleverd, die den goeden indruk der rede nog versterkten; — zoodat ook deze bijeenkomst, die door niet minder dan 160 personen (waaronder 30 vrouwen) werd bijgewoond, tot algemeen genoegen en uitbreiding der afdeeling afliep.

Z. M. heeft goedgekeurd de beroeping uitgebragt door den Kerkeraad van de Hervormde Gemeente te Harich en Ruigahuizen, onder de classis van Sneek, op F. Z. Reneman, candidaat bij het Provinciaal Kerkbestuur van Utrecht.

Rotterdam, 21 Februarij. Uit het vroeger medegedeelde twaalftal predikanten heeft de algemeene Kerkeraad der Nederduitsch-Hervormde Gemeente alhier het volgende zestal zamengesteld: DD. T. K. M. von Baumhauer, th. et lit. doct., te Zutphen; H. P. Berlage, th. dr. te Naarden; J. J. van den Broek, te Oegstgeest; J. G. Schuuring, te Hoorn; J. Hooykaas Herderschee, te Nijmegen; en W. J. O. Sluiter, te Dordrecht.

— Te Opheusden is beroepen den wel-eerw. zeer gel. heer J. W. Felix, predikant te Heeg.

's Gravenhage, 19 Februarij. Door den grooten Kerkeraad van de Evangelisch Luthersche Gemeente alhier is gisteren avond andermaal, met overgroote meerderheid van stemmen beroepen ds. A. H. Broens, pred. te Delft.

228ste STAATS-LOTERIJ.

Trekking der vijfde Klasse.

13de Trekk. Nos. 688, 2633, 14489, 1523, 6084, ieder een prijs van *f* 1000. No. 13457, een prijs van *f* 100.000. — 14de Trekk. No. 1174, een prijs van *f* 1000. No. 19399, een prijs van *f* 50.000. — 15de Trekk. Nos. 19123, 15639, ieder een prijs van *f* 1000. — 16de Trekk. Nos. 5863, 12176, ieder een prijs van *f* 1000. No. 19448, een prijs van *f* 1500 en eene premie van *f* 30.000. — 17de Trekk. No. 3019, eene premie van *f* 5000.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 25 Februarij.

De *Morning Post* meldt, dat het eerste protocol, dat op het Congres te Parijs zal worden verteekend, de wederzijdsche belofte zal inhouden van eene volstrekte geheimhouding. De orde van behandeling der voorstellen is veranderd; het vijfde punt zal het eerst in beraadslaging komen. Er zal alleen een wapenstilstand te land worden gesloten; doch de blokkade zal door de vereenigde zeemagt worden voortgezet.

Latere Dépêche.

Hetzelfde blad bevat de mededeeling, dat het vijfde punt *onmiddelijk* in behandeling zal worden genomen, omdat het de proefsteen zal zijn van Ruslands opregtheid. De geallieerden vragen alleen wat noodig is, doch zullen ook niets minder aannemen. Engeland stelt volkomen vertrouwen in de standvastigheid van Keizer Napoleon. Indien graaf Orloff gekomen mogt zijn in de hoop het verbond tusschen Frankrijk en Engeland aan het wankelen te brengen, dan zal hij zich te leur gesteld vinden.

LIVERPOOL, 25 Februarij.

Uit New-York zijn tijdingen ontvangen van den 12 dezer. De discussien in het Congres kregen een vredelievender karakter. Het publiek betoont er echter weinig belangstelling voor. Niemand in Amerika gelooft aan eenen oorlog met Engeland.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 25 Februarij.

Nederland	W. Schuld	$2\frac{1}{2}$	pCt.	$63\frac{5}{16}$	Rusland Obl. H. & Co	1798/1816	5 pCt.	$101\frac{5}{8}$
Dito	Dito	3	„	$75\frac{1}{4}$	Dito „ Dito	1828/1829	5 „	$101\frac{5}{8}$
Dito	Dito	4	„	$92\frac{1}{8}$	Dito „ Dito		$4\frac{1}{2}$ „	92
Dito	Amort. Sijnd.	$3\frac{1}{2}$	„	$90\frac{1}{2}$	Dito „ Dito		4 „	$80\frac{3}{8}$
Dito	Hand.-Maats.	$4\frac{1}{2}$	„		Dito „ S. & Co.		4 „	$80\frac{1}{8}$
Spanje	Obligatien	$1\frac{1}{4}$	„	$23\frac{13}{16}$	Oostenrijk Metalliek		5 „	$76\frac{13}{16}$
Dito	Dito	3	„	43	Dito Nationale		5 „	$78\frac{1}{8}$
Dito	Binnenl. 6/m.	3	„	$38\frac{1}{4}$	Dito bet. Amst.		5 „	83
Portugal	Obligatien	3	„	$43\frac{1}{8}$	Dito		$2\frac{1}{2}$ „	$39\frac{1}{2}$

Nieuwe 5 pCt. Russen bij S. & Co. $88\frac{1}{4}$; dito 1855, $89\frac{1}{16}$.

WEENEN, 25 Februarij. Metalliek 5 pCt. 82, dito Nationale 5 pCt. $84\frac{1}{4}$. Wissel op Londen 10.15.

LONDEN, 25 Februarij. Consols 92; Nieuwe $1\frac{1}{4}$ agio.

PARIJS, 25 Februarij. Rente 3 pCt. 73.85.

LONDEN, 25 Februarij. Granen, bij flaauwen handel, onveranderd. De aanvoer van vee bestond uit: 3500 runderen, 60 kalvers en 20,000 schapen; voor alle soorten werden iets betere prijzen betaald. Boter (Friesche) 130/.

[illegible] op Mei f 48.

ROTTERDAM, 25 Februarij. De aanvoer van Granen was [illegible]. Tarwe f 15, Rogge f 6, Haver f 6, Paardenboonen f 3 lager. Boekweit f 15, Erwten f 7½ hooger.

SCHIEDAM, 25 Februarij. De markt was flaauw gestemd, prijzen onveranderd.

GRONINGEN, 22 Februarij. De handel in Granen was heden over 't geheel minder levendig. Tarwe niet driftiger. Rogge f 6 lager afgegeven. Boekweit in een doen. Garst minder begeerd en iets lager afgegeven. Haver genoegzaam in een doen. Beste Boonen goed prijshoudend, mindere soorten bijna zonder handel. In Zaden is niets omgegaan. Gort als voren. Raapolie prijshoudend.

LEEUWARDEN, 22 Februarij. Boter niet verkocht; geboden f 51.50. Aanvoer 403 ¼, 131 ½ en 20 1/16 vaten.

EVANGELISCHE MAATSCHAPPIJ.

Op *heden* **DINGSDAG** den 26 Februarij zal door den Heer H. DRIESMAN eene **VOORLEZING** gehouden worden, in de *Groote Zaal* van den Heer W. VAN DER WIELEN.

SCHOUWBURG TE LEEUWARDEN.

ONDER DIRECTIE VAN DE HEEREN **STOETE EN COMP.**,

Op heden *DINGSDAG den 26 Januarij:*

JEAN CALAS OF DE ONSCHULDIG GEVONNISDE. Tooneelspel in 3 Bedrijven, naar het Hoogduitsch. DAARNA: Aria **L'ENFANT EGARÉ**, te zingen door Mevr. *Barends.* TEN SLOTTE: **MIJNE VROUW EN MIJNE PARAPLUIE.** Kluchtspel in een Bedrijf.

Aanvang: *Ten 7 ure precies.*

Soirée Vocale & Instrumentale,

te geven door Mejufvrouwen CORNÉLIE en HELÈNE FROSCHARDT, Zangeressen en Pianistes van *Amsterdam*, onder medewerking van de Heeren W. P. DE C. VRUGT en P. H. J. FROSCHARDT, Fluitist, in de Zaal van den Heer W. VAN DER WIELEN te *Leeuwarden, op WOENSDAG den 27 Februarij* 1856. — Het Programma zal nader worden bekend gemaakt. — Toegangkaarten, zijn à f 1.50 voor een Heer en f 1 voor eene Dame, aan bovengenoemd Lokaal verkrijgbaar.

Inteekening-lijsten worden niet in omloop gebragt.

DE PROVINCIALE COMMISSIE VAN ONDERWIJS in *Friesland*, gedenkt hare aanstaande **Voorjaars-Vergadering** te houden op Dingsdag den 25 Maart e. k. en volgende dagen, te Leeuwarden in het Koffijhuis van G. DE KOE. Degenen, die verlangen alsdan geëxamineerd te worden, behooren zich daartoe, ten minste *veertien* dagen vooraf, aan te geven bij den Schoolopziener van het district, waarin zij wonen, met overlegging der vereischte stukken.

De examens voor de Onderwijzers-rangen zijn bepaald op Woensdag den 26 en die in vreemde Talen en de Wiskunde op Donderdag den 27 Maart, telkens te beginnen des morgens ten 8 ure.

De Commissie voornoemd,
J. H. BEHRNS.

. Getrouwd:
Leeuwarden, F. PLANTENGA, *Apotheker*, en
20 Februarij 1856. J. POL.
Eenige kennisgeving.

. Heden beviel van een welgeschapen ZOON ANNA VELLINGA, geliefde Echtgenoote van
Balk, den 17 Februarij 1856. G. ZANDSTRA.

. Mijne geliefde Echtgenoote JOHANNA SEMLER, is heden bevallen van eene welgeschapene DOCHTER.
Leeuwarden, 22 Februarij 1856. H. ADEMA.

. Bevallen van een ZOON JETSCHE VAN DER MEER — DE VRIES.
Ureterper-Verlaat, den 22 Februarij 1856.

. Bevallen van een' ZOON E. GORIER, geliefde Echtgenoote van
Rauwerd, 22 Februarij 1856. C. H. BöDEKER.

. Bevallen van eene welgeschapene DOCHTER FREDERIKA ONCLIN, Echtgenoote van
Leeuwarden, 23 Februarij 1856. L. BRADA.
Algemeene kennisgeving.

. Bevallen van een' ZOON R. P. TACONIS—NIJENHUIS.
Heerenveen, den 24 Februarij 1856.
Eenige kennisgeving.

. Heden beviel van twee MEISJES A. HAITSMA VAN DER MEULEN, geliefde Echtgenoot van
Franeker, 24 Februarij. G. LAND.
Eenige kennisgeving.

. Heden avond ten tien ure behaagde het den Heere door den onverbiddelijken dood van ons weg te nemen, ons Zoontje MINNE, in den ouderdom van bijna 14 weken.
Oosthem, W. P. VAN DER VELDE.
17 Februarij 1856. K. M. WALSWEER.
Vrienden en Bekenden gelieven deze als bijzondere kennisgeving aan te merken.

. Tot onze innige droefheid ontsliep heden, naar wij hoope hebben, tot beter leven, mijne geliefde Echtgenoot, de zoo zorgdragende en zoo teeder beminde Moeder van onze, alsmede van hare en mijne kinderen uit vroeger huwelijk, ROMKJEN FEDDES VAN DER MEULEN, in den ouderdom van ruim 53 jaren.
Oosterlittens, H. F. ZAADSTRA,
den 19 Februarij 1856. *Mede uit naam der Kinderen.*
Eenige kennisgeving.

. Heden overleed na een langdurig doch geduldig lijden, onze veel beminde Broeder JAN T. JOUSTRA, in den ouderdom van ruim 25 jaren.
Dockum, R. JOUSTRA,
22 Februarij 1856. *uit aller naam.*
Strekkende deze tot algemeene kennisgeving.

. Heden overleed na eene kortstondige ziekte, mijne waarde Moeder, Vrouwe JOHANNA HENRIETTA DIERING, in leven Weduwe Wijlen JELLE BORGER Az., in den ouderdom van 46 jaren.
Leeuwarden, den 23 Februarij 1856. JOHANNA HENRIETTA BORGER.
Eenige kennisgeving.

. Heden overleed na eene korte ongesteldheid, in den ouderdom van 69 jaren, onze geliefde Moeder en Behuwd-Moeder CORNELIA JELLES STAALSTRA Wed. B. A. CUPERUS.
Franeker, den 23 Februarij 1856. A. CUPERUS. T. RADERSMA.
Eenige kennisgeving. D. ATTEMA. D. CUPERUS.

. Op den 23 dezer, overleed te Leeuwarden, op ruim één en dertig-jarigen leeftijd, de Hoog-wel-geboren Heer Mr. BERNHARD WALRAAD VAN WELDEREN Baron RENGERS, geliefde Echtgenoot van
Eenige kennisgeving. S. A. B. VAN WELDEREN RENGERS — BUMA.

. Heden morgen overleed alhier, in den ouderdom van bijna 68 jaren, onze waarde Moeder en Behuwd-Moeder MAAIKE SIJBRANDS IJWENGA, laatst Wed. van A. W. SLEM. C. M. KOOPAL,
Vrouwen-Parochie, 25 Februarij 1856. *uit aller naam.*

BURGERLIJKE STAND.

Bij den Burgerlijken stand te *Leeuwarden* zijn van den 19 tot en met den 25 Februarij 1856 aangegeven: 23 Geboren, 11 Overleden. Gehuwd 2 paren.

Aan de belanghebbenden zij berigt, dat de VERKOOP van de **HELFT** in het **VEERSCHIP** van **Workum** op **Harlingen**, vice-versa, **GEEN VOORTGANG HEBBEN ZAL.**

De VERHURING bij geslotene briefjes van eene **ZATHE** onder **Pingjum**, [illegible] SCHELTE TAKOMA in gebruik, **ZAL GEEN VOORTGANG** [illegible]

[illegible]

[illegible] BURGEMEESTER EN WETHOUDERS [illegible] [illegible] in den loop van dit jaar, [illegible] te doen slatten, roepen, bij deze, al de Onderhoudpligtigen van [illegible] op, om *op Zaturdag den 8 Maart* 1856, *des middags te 12 ure*, te [illegible] ten *Raadhuize dezer Gemeente*, ten einde alsdan, overeenkomstig art. 6 van het Reglement op het onderhoud van Rij- en Voetwegen, Bruggen, Vaarten, Kanalen, enz., van den 23 Julij 1835, goedgekeurd bij Zr. Maj. besluit van den 16 Junij 1836, no. 33, over te gaan tot de benoeming van Gecommitteerden voor gezegde slatting.

Leeuwarden, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
den 23 Februarij 1856. J. H. BEUCKER ANDREÆ.
De Secretaris, M. S. DE WAL.

Openbare Aanbesteding.

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN DE GEMEENTE OOSTSTELLINGWERF, zullen, op Dingsdag 11 Maart e. k., 's namiddags ten één ure, op het Gemeentehuis te Oldeberkoop, in 't openbaar, bij inschrijving en opbod aanbesteden: — Eene **belangrijke vertimmering** van eene Huizinge tot GEMEENTE-HUIS te *Makkinga*, met bijlevering der benoodigde Materialen; waarvan het Bestek en de Teekening ter inzage liggen, ter Secretarie te Oldeberkoop, en een Bestek ten huize van de Weduwe SCHURER te Makkinga.

Oldeberkoop, *Burgemeester en Wethouders voornoemd,*
25 Februarij 1856. G. W. F. LIJCKLAMA à NIJEHOLT,
De Secretaris, G. L. BROUWER.

PUBLIEKE VERKOOPING.

De Notaris LEDEBOER, te Bolsward, zal aldaar, op Donderdag den 28 Februarij 1856, voorloopig, in het Logement *de Valk*, en den 6 Maart daaraanvolgende, finaal, in het *Hof van Holland*, telkens nademiddags 2 uur, publiek verkoopen:

1. Eene HUIZINGE en KOEMELKERIJ met **Erf** c. a., staande en gelegen op het Hoog te Bolsward, Kadaster sectie A, no. 551, laatst bewoond door Jelle de Jong.
2. Eene HUIZINGE c. a. aldaar, sectie A, no. 549, bewoond door de Wed. Hanenburg.
3. Eene HUIZINGE met **Tuin** en **Bleek** c. a., op het Zand te Bolsward, sectie A, no. 507, door den eigenaar G. Reinsma bewoond.
4. 90 roede 40 el (3 pondm.) best GREIDLAND, aan de Makkumer Vaart onder Bolsward, sectie B, no. 46.

Te aanvaarden: de perceelen 1, 2 en 3 den 12 Mei en perc. 4 den 5 Maart 1856.

FINALE VERKOOP

VAN EENE **ZATHE** EN **LANDEN** TE ***NIJEMIRDUM.***

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, op Donderdag den 28 Februarij 1856, des namiddags 2 uur, ten huize van Pieter G. Tuinier, op *Kippenburg* onder Nijemirdum, finaal presenteren te verkoopen:

Eene vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met hechte en sterke HUIZINGE, geq. no. 9, **Schuur**, **Varkenshok**, **Hieming** en **Hoving**, staande en gelegen hoofdzakelijk op *Hooibergen*, onder Nijemirdum, in het geheel groot volgens kadastrale meting 56 bunder 70 roede 82 el Weid-, Bouw-, Hooiland en Bosch, bij Gerlof Tittes op de Hoek in huringe, hebbende een belastbaar inkomen van p. m. f 495.19 ongebouwd en f 27 gebouwd, in het geheel belast met 8 floreen 8 stuivers 11 penningen; te aanvaarden St. Petri en 12 Mei en na het rispen der Vrucht in 1856, en zulks in 15 perceelen, onder voorbehoud van het regt van zamenvoeging; waarop geboden is als volgt: perc. 1 f 7800, perc. 2 f 3889, perc. 3 f 8025, perc. 4 f 1068, perc. 5 f 1300, perc. 6 f 800, perc. 7 f 739, perc. 8 f 705, perc. 9 f 709, perc. 10 f 950, perc. 11 f 651, perc. 12 f 160, perc. 13 f 700, perc. 14 f 1515, perc. 15 f 2551, totaal f 31,562.

Conditien te vernemen ten Kantore van bovengenoemden Notaris.

VERKOOP VAN VASTIGHEDEN STAANDE TE BAKHUIZEN.

De Notaris G. ZANDSTRA, te Balk, zal, ingevolge regterlijke magtiging, op Donderdagen den 6 Maart 1856, provisioneel, en den 20 daaraanvolgende, finaal, telkens des namiddags 2 uur, ten huize van Hendrik H. Bremer, Kastelein te Hemelum, in het openbaar bij genot van strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

1. Eene hechte en sterke HUIZINGE en ERF, voorzien van 3 Kamers, ruimen Winkel, Kelder, Put, Bak en Zolder met beschoten dak, over de geheele Huizinge, ingerigt tot berging van Granen, zeer geschikt tot het uitoefenen van eene Winkel-Affaire of voor een Schipper, staande en gelegen te Bakhuizen, bekend ten Kadaster sectie T, no. 615, groot 3 roede 80 el.
2. Een HUIS en ERF, naast het vorige perceel aldaar, bestaande in 2 ruime Kamers, waarvan de eene bij de Wed. Cornelis J. de Jong en de andere bij de Wed. Jan C. de Jong in gebruik.
3. Eene ruime WONING, naast het vorige perceel aldaar, bij Jacob Bremer in huringe.
4. De OPSTAL van een HOK, staande op den Vaartswal te Bakhuizen, bezwaard met een gulden jaarlijksche grondpacht, bij Hotze Jelles Dijkstra in gebruik.

Alles behoorende aan de Wed. en Erven Cornelis Jans de Jong te Bakhuizen; te aanvaarden: de 1ste, 2de en 3de perceelen den 12 Mei 1856 en het 4de perceel den 1 September 1865 of eerder.

FINALE TOEWIJZING VAN EENE HEEREN-HUIZINGE.

De Notarissen A. BINNERTS en G. ZANDSTRA, te Heerenveen en Balk, zullen, op Maandag den 3 Maart 1856, 's avonds 6 uur, ten huize van den Kastelein H. L. Zandstra te Oudeschoot, bij eindelijke toewijzing, presenteren te verkoopen:

Eene welgebouwde, en in uitmuntenden staat onderhoudene HEEREN-HUIZINGE, geschikt tot Zomer- en Winterverblijf, voorzien van diverse Kamers, ruime Zolder met beschoten dak, WAGENHUIS en fraai aangelegden TUIN, met fijne **Vruchtboomen** en **Heesters**, alles staande en liggende aan den Straatweg te Oudeschoot, in de nabijheid van het Oranjewoud; thans door Mejufvrouw de Wed. J. M. Jansen als eigenaarster bewoond wordende en op den 12 Mei 1856 te aanvaarden; waarop slechts geboden is f 2700.

De Notaris A. ANDREÆ, te Beetsterzwaag, zal, op Saturdag 1 Maart 1856, om 5 uur namiddag, bij Tiesema, te Friesche Palen, voorloopig veilen: Eene HUIZINGE met **Tuin**, **Erf** en eenig **Bouw-** en **Weidland**, in de Wilp onder Sijgerswoude, bij Baukje J. Visser in gebruik, te zamen groot 97 roede 16 el; in drie perceelen.

De Notarissen J. G. VAN BLOM, te Dragten en H. DOUMA, te Gorredijk, zullen, publiek, bij strijk- en verhooggeld, presenteren te verkoopen:

Twee stukken WEID- of HOOILAND, gelegen bij Schuilenburg, onder Eestrum, kadastraal bekend gemeente Oostermeer, sectie G, nos. 282 en 283, te zamen groot 3-26-20, afkomstig van wijlen Auke Jans Sjoerds.

De veiling zal zijn op Dingsdag den 4 Maart 1856, 's nademiddags precies te 2 uren, in de Herberg van de Erven Tjerk van Dijk, te Rottevalle.

ZATHE TE OLDEBOORN.

De Notarissen W. A. EVERTSZ en A. BINNERTS, te Oldeboorn en Heerenveen, zullen, op Donderdag den 6 Maart 1856, des namiddags ten' een ure, bij den Kastelein L. R. Moedt, bij de Nieuwe Brug te Haskerdijken, finaal verkoopen:

Eene uitmuntende, *bijzonder wel gelegene* zeer vruchtbare **ZATHE** en **LANDEN**, met wel betimmerde hechte BOEREN-HUIZINGE en SCHUUR, **Varkenshok**, **Hieminge**, **Hovinge** en de **helft** van een' **Watermolen** c. a., en de daarbij behoorende **Weid-** en **Hooilanden**, alles staande en gelegen grootendeels binnen 's Polders op *Lekkerterp* onder *Oldeboorn* en *Haskerdijken*, te zamen groot 36 b. 44 r. 40 el.

Van deze Zathe, die met weinig floreen bezwaard en matig in de grondbelasting aangeslagen is, liggen 29 b. 68 r. 90 el in één kavel bij de Huizinge en kan over dezelve van den Rijdweg naar Oldeboorn, tot op den Straatweg in Haskerdijken worden gereden. — Is thans in gebruik bij den mede-eigenaar J. S. Hoekstra voor f 2000 en te aanvaarden Petri en 12 Mei 1856. — Daarop is voorloopig geboden f 42,740.

Verkoopboekjes en nadere Inlichtingen te bekomen bij de Notarissen.

De Notaris [illegible], te Harlingen, zal aldaar, op Woensdag den 27 Februarij 1856, des namiddags 1 uur, in de Koornbeurs *Benthem*, op regterlijke magtiging, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE, met een stuk uitmuntend terpachtig KOOLTJERSLAND, staande en gelegen onder den dorpe Midlum, gequoteerd no. 19, Kadaster sectie C, nos. 1082 en 1085, geheel groot 24 roede 10 el, bezwaard met 2 floreen 9 stuivers 6 penningen dijkschatting en bevoorregt met *f* 7.50 jaarlijks grondpacht.

Bewoond en in gebruik bij de eigenaarsche de Wed. Gerrit Wijbes Wijkel.

Te aanvaarden **St. Petri en Mei 1856** (in plaats van 1857, zoo als vroeger is gemeld); waarop geboden is *f* 991.

De Notaris R. J. J. TER HORST, te Steenwijk, zal, op Maandag den 3 Maart 1856, des namiddags om 2 uur, ten huize van K. Rijkmans, Kastelein te Steenwijk, ten verzoeke van ROELOF VEEN, Landeigenaar, wonende te Zuidveen, bij gesloten briefjes,

VERPACHTEN: EEN BEST BOERENERF,

gelegen te Callenkote, gemeente Steenwijkerwold, bestaande in WEIDE-, HOOI- en BOUWLANDEN, strekkende van af de rivier de Aa, tot aan de Drenthsche scheiding, geheel groot ruim 35 bunders, thans bewoond door de Weduwe Albert Oost Keizer.

De verhuring geschiedt *voor den tijd van 6 achtereenvolgende jaren*, ingaande den 1 Mei 1857.

De aanwijzing zal geschieden door Evert Dekker, op de plaats werkzaam. Nadere Informatien bij voornoemden Notaris en den Eigenaar.

BOELGOED TE CORNWERD. - 4 MAART.

De Notaris MANN, zal, ten verzoeke van den Heer I. J. VERWLR te Makkum, Dingsdag 4 Maart 1856, des morgens 10 ure, ten huize van Hendrik Karsten, aan den Zeedijk op Houw onder Cornwerd, bij boelgoed met crediet verkoopen:

2 beste kalve Koeijen, 1 vare Koe, 1 Rier, 6 Schapen, 1 zwart langstaart Ruinpaard, mak en in tuig bereden. — Best BOERE-REEUW, als: Beslagen Hooiwagen, Aardkar, Kapwagen, Chais, Karn met koperen hoep, koperen Kaasketel, Kaaspers met Steen, 6 koperen en 6 houten Emmers, 24 houten Aden, Boter- en Brokade, 4 Melkvaten, Kaasvat, Kret, enz. — 43,000 of 23,000 halve Ned. ℔ *best gewonnen Hooglandsch HOOI*, geschikt ter vervoer aan het Water, 6 voer Haver in 't Stroo, 1½ mud Lijnzaad.

VEENVERKOOPING.

Mr. H. P. WICHERS, Notaris te Leek, gedenkt, ten verzoeke van Heeren Predikant en Kerkvoogden van Noordwijk, op Maandag den 10 Maart eerstk., bij Hasper, aan den Balkweg, *voorloopig*, en op Maandag den 17 Maart seq., bij Brandsma, telkens des voormiddags te 11 uur, te verkoopen:

1. Min of meer 1 bunder 75 roede KLIENGROND, zonder Onder- of Bovengrond, zijnde het Zuidergedeelte van de Verlaatskamp.
2. Min of meer 1 bunder 75 roede DITO dito, zijnde het Noordergedeelte daarvan.
3. Min of meer 1 bunder 68 roede DITO dito, zijnde de zoogenaamde *Leijen*, ten Noorden perceel 2.
4. Min of meer 2 bunder 10 roede DITO dito, zijnde het Oude Veen, ten Noorden perceel 3. — Alles gelegen te Lucaswolde, aan het Dwarsdiep.

Verkoop van Eiken en IJperen Hout.

R. BLOEMBERGEN SANTEE, te Leeuwarden, zal, op Donderdag den 28 Februarij 1856, des voormiddags 10 uur, bij de Gaz-Fabriek aldaar, verkoopen: Eene partij EIKEN KANTHOUT, waarbij PALEN, ROEDEN, BOGTEN, KROMHOUT, KNIERPAALTJES, DAMLEGGERS, RIKKINGSPALEN en 2 VUGTEN, zoomede 32 stuks ZEEUWSCH-IJPEREN BOOMEN.

TE HUUR: Eene HEEREN-HUIZINGE, lett. I, no. 31, op den Eewal te Leeuwarden; door den Heer Ankringa wordende bewoond. — 12 Mei 1856 te aanvaarden.

Te bevragen bij Deurwaarder HARMENZON.

Uit **de hand TE KOOP: Twee veertiende gedeelten** in het geoctroijeerde VEER van *Dockum* op *Stroobos*. Te bevragen onder *franco* brieven bij F. H. BOERSMA, te Dockum.

Uit de hand te koop:

Een **volledig stel** ZILVERSMIDS-GEREEDSCHAPPEN met ZILVERKASTEN. Te bevragen bij den Boekhandelaar BRANDENBURGH, te Workum. Brieven *franco*.

AANBESTEDING

bij geslotene Billetten, van het **leggen** van een NIEUWE POLDERDIJK aan de Jeltesloot bij Hommerts, lang 454 el. Bestek en Voorwaarden liggen ter lezing bij EELKE A. DE JONG, te Hommerts. Billetten in te leveren vóór of op den 5 Maart a. s., bij D. P. OPPEDIJK, te Jutrijp.

BIJ GESLOTENE BRIEFJES ZAL WORDEN AANBESTEED:

Het **afbreken** van eene oude en het **bouwen** van eene nieuwe SCHUUR, te Stiens; waarvan Bestek en Teekening van af den 28 dezer maand, ter inzage zullen leggen bij den Kastelein *U. Bouma* te Stiens, en de briefjes vóór of op den 8 Maart e. k., *franco* ingeleverd moeten worden bij *S. S. Sevenster* aldaar.

Oproeping van Crediteuren.

De Crediteuren in het faillissement van MINNE FEITZES WESTRA, Grutter te Dockum, welke hunne schuldvorderingen nog niet ter verificatie hebben aangeboden, worden bij deze in kennis gesteld, dat de nadere bijeenkomst ter verificatie van schuldvorderingen in gemeld faillissement door den Edel Achtbaren Heer Regter-Commissaris is bepaald op Donderdag den 6 Maart e. k., des voormiddags ten 11 ure, in het Paleis van Justitie te Leeuwarden, ter bijwoning waarvan in persoon of bij behoorlijk gevolmagtigde zij bij deze worden opgeroepen door den *Curator in genoemd Faillissement*,

Mr. E. JONGSMA.

OPROEPING.

Al diegenen, welke iets te vorderen hebben *van*, schuldig zijn *aan*, of papieren onder hunne berusting hebben, betreffende de boedel en nalatenschap van wijlen Vrouwe JOHANNA HENRIETTA DIERING, in leven Weduwe van JELLE BORGER AZN., overleden de Leeuwarden, gelieven daarvan opgave of betaling te doen, ten Kantore van den Notaris G. BAKKER, in de Schrans, onder Huizum, binnen 14 dagen na heden.

Leeuwarden, den 25 Februarij 1856.

Al wie iets te vorderen heeft van, verschuldigd is aan, of papieren en bescheiden onder zich mogt hebben, behoorende tot de nalatenschap van wijlen den Heer CORNELIS JANSZ. FEDDES, op den 2 dezer overleden te *Dresden*, wordt verzocht daarvan vóór den 4 Maart aanstaande, opgaaf of inzending te doen aan den Heer HOUDIJN BEEKHUIS, Notaris te *Buitenpost*.

Leeuwarden, den 25 Februarij 1856.

Wij Ondergeteekenden verklaren niets te weten ten nadeele van ANNA KRAMER of van iemand van hare Betrekkingen of Aanverwanten, terwijl het ons leed doet woorden ter neder geschreven te hebben, die beleedigend voor haar waren. IEBELTJE DAMEN, GEERTJE PIEBENGA

Harlingen, Febr. 1856.. en RINSKE HANDEMA.

DOOFHEID kan genezen worden door **PINTER'S OORPILLEN.** Het zijn Magnetische Pillen in een langwerpig watje gerold, dat veel op de *Cocon* van een zijwormpje gelijkt. Men stopt des avonds, zoo veel mogelijk op denzelfden tijd, zulk een watje in het lijdende oor, bindt er een doek om en legt zich te bed op de een of andere zijde, niet op den rug. Er zijn ons vele gevallen van genezing bekend, waarbij verouderde doofheid van meer dan dertig jaren.

[illegible] dezer Cocons zijn in een doosje dat voor *f* 2.50 verkocht wordt in onderstaande Dépôts:

Amsterdam, Verkoophuis; Assen, H. P. A. van Gorcum; Bolsward, S. R. [illegible]; Harlingen, P. L. Mirande Pz.; Leeuwarden, J. [illegible], en in de bekende Dépôts in de andere steden.

De **ZALF EN PILLEN VAN HOLLOWAY** zijn [illegible] deelen voor *klierziekte*. F.. D....., te *Oosterwold*, was in een zeer [illegible]kelijken toestand. Sedert jaren was hij onderhevig aan klierziekte, en eindelijk was zijn geheel ligchaam bedekt met sweeren, hetwelk hem tot een voorwerp van afschrik voor een ieder maakte. Hij beproefde alle bedenkelijke geneesmiddelen doch te vergeefs, eindelijk werd hem door iemand aangeraden, het gebruik der zalf en pillen van Holloway. Hij volgde dien raad op, en na dezelven gedurende eenigen tijd gebezigd te hebben, werd hij volmaakt hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

DOOSJES PILLEN van *f* 0.80, *f* 1.85, *f* 3, *f* 6.75, *f* 13.50, *f* 20.50.
POTJES ZALF „ „ 0.80, „ 1.85, „ 3, „ 7.05, „ 13. 85,„ 20.50.

Zijn op *franco aanvrage à contant*, te bekomen: aan het Hoofddépôt bij den Heer J. Straatman, 's Hertogenbosch; J. C. H. van Harinxma, Leeuwarden; Mej. Wed. H. A. Binksma, Harlingen; P. T. Potma, Sneek; S. Zwart, Gorredijk; S. Visser, Lemmer; S. S. Oosterbaan, Bolsward; alsmede Londen, Holloway's Etablissement Strand 224 en New-York, 80 Maiden Lane.

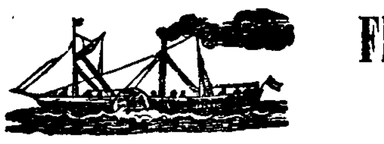

FRIESCHE STOOMBOOT-REEDERIJ.
STOOMVAART
tusschen AMSTERDAM en HARLINGEN.

Op Dingsdag *den 26 Februarij* zal die vaart door het STOOMSCHIP **Friesland** voor dit jaar weder geopend en geregeld voortgezet worden op de navolgende dagen en uren, als:

Van **AMSTERDAM**, des *Dingsdags, Donderdags* en *Zaturdags*, 's morg. 7 uur.
„ **HARLINGEN**, des *Zondags, Woensdags* en *Vrijdags*, 's morgens 8 uur.

Harlingen, den 24 Februarij 1856.

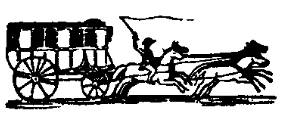

KENNISGEVING,

dat de DILIGENCE-DIENST tusschen **SNEEK** over **BOLSWARD** naar **HARLINGEN** vice-versa, met *Woensdag* den 27 e. k. een aanvang zal nemen, 's morgens *vier* uur en 30 minuten te vertrekken van *Sneek*, en vervolgens *alle* dagen.

Sneek, den 25 Februarij 1856. G. DE RUITER, *Ondernemer.*

SECRETARIAAT.

Iemand van middelbaren leeftijd, gehuwd, zonder Kinderen, wenschte gaarne ten spoedigsten als EERSTE KLERK op een der Stedelijke of Plattelandsche Gemeente-Secretarien geplaatst te worden, en wel in de provincie Friesland, in welke Betrekking hij thans nog als Chef werkzaam is. Inclinerenden gelieven zich *franco* te adresseren met opgaaf van het salaris aan den Boekhandelaar H. J. GELDERMAN, te Meppel, onder lett. B. G.

Acht à tien TIMMER- en METSELAARSKNECHTEN, kunnen dadelijk geplaatst worden bij J. KUINDERSMA te Bozum en R. RADERSMA te Wieuwerd.

Drie à vier TIMMERKNECHTEN, kunnen terstond werk bekomen bij F. A. WIJNSTRA, te Oppenhuizen.

De Ondergeteekende verlangt ten spoedigsten een SMIDSKNECHT, bekwaam als **Meesterknecht.**

Voornemens hare affaire op nieuw te beginnen, beveelt zij zich bij dezen in ieders gunst daartoe aan.

Roordahuizum. Wed. M. C. BIJLSMA.

In de Smederij van BOKMA & ANDELA, te Workum, wordt gevraagd op 12 Mei aanstaande een SMIDSKNECHT, zijn werk verstaande, alsmede het Paardenbeslaan, niet boven de 35 jaren oud.

Een ongehuwde VERWERSKNECHT, uit het platte land, zijn werk goed verstaande, kan dadelijk werk bekomen bij W. P. BAKKER, te Engwierum. Brieven *franco.*

☞ Een ongehuwde TABAKKERVERSKNECHT, het vak *grondig* ervaren, kan op Mei a. s. geplaatst worden. Brieven *franco onder letter C.* bij A. VAN ZUIJLEN, te *Leeuwarden.*

Er wordt gevraagd tegen een goed loon, eene bekwame KEUKENMEID van de P. G., voorzien van goede getuigschriften, genegen om zoowel in de Stad als buiten te dienen. Brieven *franco* onder lett. N, bij den Heer EEKHOFF, Boekhandelaar te Leeuwarden.

f 500 Belooning

zonder verdere navraag voor den vinder, van de op den 22 dezer te Leeuwarden **verloren** BRIEVENTASCH met ***f* 3500 Bankpapier,** — waarvan de Nummers zijn opgegeven in de *Provinciale Friesche Courant* van 24 dezer — bijaldien dezelve binnen 8 dagen worde terug bezorgd aan een der onderstaande adressen.

Gelijke Belooning wordt echter uitgeloofd aan dengene, die **voldoende aanwijzing** kan geven, waardoor de vinder, bij gebreke van teruggave, kan worden ontdekt, en aan den bevoegden Regter overgegeven.

Adres bij den Koopman P. VAN DER FEER, te *Sneek*, den Commissaris van Politie aldaar, of den Heer A. GRATAMA, te *Leeuwarden.*

NB. Aan alle Politie-Bureaux is de opgave der verschillende Bankbilletten verkrijgbaar.

VERMIST: Een KERKBOEK, (Test. met Ps. en Gez,) in bruin geruite band met **gouden haak**, waarop de naam van de eigenaar. Wie hetzelve teregt brengt of aanwijzing er van doet, zal tien Gulden belooning ontvangen. Adres bij den Commissaris van Politie te Sneek.

Bij G. T. N. SURINGAR, in den Rotterdamschen Erasmus op de Kelders te Leeuwarden, is uitgegeven:

NEERLANDS
HELDENDADEN TE LAND,

van de vroegste tijden af tot in onze dagen,
DOOR *J. BOSSCHA*, *Hoogleeraar te Amsterdam.*
34ste AFLEVERING, MET EEN KAARTJE.

Bij Inteekening ***f* 1.25.** Buiten Inteekening ***f* 1.60.**

Deze Aflevering, met welke de arbeid des Hooggeleerden Schrijvers ten einde liep, **is** toegewijd aan DE VERDEDIGING DER CITADEL VAN ANTWERPEN, en bevat tevens de BIJVOEGSELEN en VERBETERINGEN op het werk. Een ALGEMEEN REGISTER op den ganschen inhoud van de Drie Deelen, waarvan de vervaardiging is opgedragen aan den Heer K. J. R. VAN HARDERWIJK, zal dit Werk, hetwelk teregt met zoo ongemeene belangstelling door het Vaderlandsch Publiek bejegend is, voltooijen.

*** *Een nieuw werk van ELISE***
verschijnt op heden bij den Boekh. S. E. VAN NOOTEN te *Schoonhoven*;
onder den titel van:

FANTASMAGORIËN.

DOOR
Mevr. ELISE VAN CALCAR geb. SCHIOTLING.
Schrijfster van „HERMINE"; „EVANGELINE" enz.,

INHOUD:

Fantasmagorische Klinkers en Moppen.	*Rebecca's kolen en Grietje's doofpot.*
Een Genius in de Fabriek.	*Antipas.*
Zamenspraak en Alleenspraak.	*Geen kale hoofden meer!*
Visioen, of het hoofd eens Auteurs van binnen.	*Theobald en Rosamunda.*
De vertelling van den Uilentoren en wat daar verder volgt.	*De Humorist.*
Anno 2000.	*De Beukenboom.*
Jonathan.	*Benaauwde Droomen.*
Natuur en Onnatuur.	*Edmund en Abelard.*
Adelbert.	*Lotgevallen van een klompje goud.*
	De Herders en de wilde Jager.
	Amandus en zijne Broeders.

Het werk is uitgegeven in gr. 8vo met eene fraaije Staalgravure van J. W. KAISER. Prijs *f* 2.50.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ.